

ЧЕРКАСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Богдана Хмельницького

Силабус навчальної дисципліни
«Основи організації проєктної діяльності в
початковій школі»

Статус дисципліни: навчальна дисципліна
вибіркового компонента

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка			
Спеціальність	013 Початкова освіта			
Освітня програма	«Початкова освіта»			
Ступінь вищої освіти	Бакалавр			
Форма навчання	денна, заочна			
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90
Семестровий контроль	Залік			
Викладач	Зорочкіна Тетяна Сергіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової освіти Здір Дарина Русланівна - викладач кафедри початкової освіти			
Контактна інформація	Zvezdochcina@vu.cdu.edu.ua zdir.daryna@vu.cdu.edu.ua			
Кафедра	Початкової освіти			
Навчально-науковий інститут / Факультет	ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва			
Мова викладання	Українська			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Предмет вивчення навчальної дисципліни: процес організації проєктної діяльності учнів початкової школи.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Мета викладання навчальної дисципліни полягає у набутті студентами компетентності в організації проєктної діяльності учнів початкової школи, оволодінні навичками практичної діяльності щодо управління проєктною діяльністю дітей молодшого шкільного віку. Завданнями навчальної дисципліни: – теоретична і практична підготовка майбутніх учителів до організації проєктної діяльності у початковій школі; – підготовка майбутніх учителів до створення проблемних ситуацій та запитань як основи проєктної діяльності; – підготовка до управління дослідно-творчою діяльністю молодших школярів;			

	– оволодіння майбутніми учителями способами презентації та оцінювання результатів проєктної діяльності молодших школярів; – розвиток ціннісного ставлення до творчої діяльності учнів; – підвищення освітнього і фахового рівня, особистісне самовдосконалення; – виховання бажання отримати сучасні знання в сфері проєктного навчання.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	ПРН-02. Управляти складною професійною діяльністю та проєктами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах. ПРН-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
Компетентності (Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями)	Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії. ЗК-4. Здатність працювати в команді. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту

	початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
Зміст дисципліни	Змістовий розділ 1. Теоретико-методологічні засади проєктної діяльності у початковій школі Тема 1. Поняття, сутність та принципи проєктної діяльності молодших школярів. Сутність та зміст понять проєкт та проєктна діяльність. Структура проєкту. Класифікація проєктів. Принципи проєктної діяльності. Виклики та труднощі проєктної діяльності у початковій школі. Тема 2. Метод проєктів: історія виникнення та сучасний стан. Теоретичне зародження методу проєктів. Розвиток методу проєктів у XX столітті. Сучасний стан застосування методу проєктів у початковій школі. Тема 3. Проєктна діяльність як засіб формування предметних та ключових компетентностей молодших школярів НУШ. Поняття компетентності, предметних та ключових компетентностей. Ключові компетентності молодших школярів Нової української школи. Значення проєктної діяльності в контексті реформи Нової української школи (НУШ). Можливості проєктної діяльності для розвитку предметних та ключових компетентностей молодших школярів. Тема 4. Розвиток м'яких навичок молодших школярів шляхом організації проєктної діяльності. Визначення поняття м'яких навичок (soft skills) та їх класифікація. Роль м'яких навичок у сучасній освіті та їх значення для розвитку дитини. Відмінність між м'якими (soft) та твердими (hard) навичками.

Значення проєктної діяльності для розвитку м'яких навичок у молодших школярів.

Змістовий розділ 2. Методика організації проєктної діяльності у початковій школі

Тема 1. Інтегроване тематично-проєктне навчання у початковій школі.

Сутність поняття «інтеграція». Міжпредметні зв'язки як перший крок до інтеграції знань учнів. Види інтегрованого навчання. Проєктне навчання як форма інтеграції знань. Організація інтегрованих проєктно-тематичних занять (днів,тижнів) у початковій школі.

Тема 2. Організація роботи учнів початкової школи на різних етапах проєкту.

Розробка структури навчального проєкту. Основні етапи роботи над проєктом та їх характеристика: мотиваційний; планувально-підготовчий; інформаційно-операційний; рефлексивно-оцінний. Інтерактивні форми та методи розв'язання проблеми проєкту. Результати проєктної діяльності. Презентація продуктів проєктів учнів початкової школи.

Тема 3. Базові принципи ефективної командної діяльності під час реалізації проєктів у початковій школі.

Сутність та значення командної діяльності молодших школярів під час реалізації проєктів. Принципи розподілу ролей і відповідальності серед учасників команди. Ефективна комунікація як основа командної роботи. Планування і контроль роботи команди на всіх етапах проєкту. Методи вирішення конфліктів у команді.Зворотний зв'язок як інструмент вдосконалення командної діяльності.

Тема 4. Інформаційно-комунікаційні технології в проєктній діяльності учнів початкової школи.

Використання ІКТ у проєктній діяльності учнів початкової школи. Інтерактивні платформи та інструменти для організації проєктів. Цифрові засоби для збору, обробки та презентації інформації. Роль вчителя у застосуванні ІКТ під час роботи над проєктами. Переваги впровадження ІКТ у освітній процес. Виклики та проблеми використання ІКТ у початковій школі. Приклади успішної інтеграції ІКТ у проєктну діяльність молодших школярів.

Тема 5. Оцінювання результатів проєктної діяльності учнів початкової школи.

Поняття та мета оцінювання проєктної діяльності молодших школярів. Критерії оцінювання учнівських проєктів. Методи оцінювання проєктної діяльності учнів початкової школи. Роль учителя в оцінюванні проєктної діяльності. Само- та взаємооцінювання результатів проєктної діяльності.

Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Даніліна І. В. Навчальні проєкти у початковій школі. Харків : Основа, 2016. 160 с.
2. Метод проєктів: особливості застосування в початковій школі. Посіб. для вчителів початкових класів, слухачів курсів підвищення кваліфікації, студентів педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. Видавництво Київського міського педагогічного університету імені Б.Д.Грінченка. 2009. 42 с.
3. Метод проєктів у початковій школі / упорядн. : О. Онопрієнко, О. Кондратюк. Київ : Шкільний світ, 2007. С. 128.
4. Михайлишин Р. Метод проєктів у початковій школі як педагогічна технологія. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2016. Вип. 30. С. 43–53.
5. Організація проєктної діяльності екологічного спрямування в початковій школі : навчаль-методичний посібники / упорядники:

- Коваль О. В., Карпенко О. Ф. Чернігів : Десна Поліграф, 2020. 96 с.
6. Проекти в початковій школі : тематика та розробка занять / за ред. Онопрієнко О. К. : Шкільний світ, 2008. 128 с.
 7. Романовська М.Б. Метод проектів у навчальному процесі (методичний посібник). Харків. Веста : Видавництво “Ранок”. 2007. 160 с.
 8. Юрчик О.В. Впровадження проектної технології в навчальний процес. [Навчальний посібник] / О.В.Юрчик. Хмельницький: НВО №5 ім. С.Єфремова, 2015. 88 с.
- Додаткова:**
1. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу : навч.-метод. посіб. Київ : Алатон, 2019. 128 с.
 2. Вороненко Т. І. Класифікація навчальних проектів. *Проблеми сучасного підручника*, (17), 2016. С. 76–91.
 3. Зорочкіна Т. С., Здір Д. Р. Інноваційні підходи до навчання молодших школярів. International scientific-practical conference “Current issues of science, education and technology in Ukraine and the world”: conference proceedings (Tampere, Finland, December 29, 2023). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2023, p. 11-12.
 4. Уколова Т. Особливості навчального проєктування в початковій школі. The current state of development of world science: characteristics and features: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the IV International Scientific and Theoretical Conference, December 16, 2022. Lisbon, Portuguese Republic: European Scientific Platform. P. 128-132.
 5. Zdir D. Preparation of future primary school teachers for the implementation of STEM projects in the educational process of the New ukrainian school. X International scientific and practical conference «Modern Trends in the Development of Scientific

	<i>Space» (February 14-16, 2024) Dresden, Germany, International Scientific Unity. 2024. p. 176-178.</i> Інтернет-ресурси: 1. Як можна навчати через проекти. Приклади з фінських уроків. URL : https://nus.org.ua/articles/yak-mozhna-navchaty-cherez-proekty-pryklady-z-finskyh-urokiv/ 2. Проектне навчання: коротко про головне. URL : https://nus.org.ua/view/proektne-navchannya-korotko-pro-golovne/	
Кількість годин (денна/заочна)	Лекційні	14/4
	Практичні/семінарські	16/4
	Лабораторні	0/0
	Самостійна робота	60/82
Критерії оцінювання роботи студентів	Використовується шкала оцінювання 100-бальної системи з відповідністю у національній («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F) шкалах. Критерії оцінювання навчальних досягнень студента під час вивчення дисципліни: Структура усної відповіді під час підсумкового контролю та в ході практичних занять вимагає від кожного студента дотримання таких компонентів: 1) визначення основних понять питання (теми, наукової проблеми): формулювання визначень, базисних категорій і понять; пояснення, тлумачення наведених понять (за необхідності); наведення альтернативних (синонімічних) визначень, якщо такі мають місце; коментар; 2) генезис: звідки увійшло в педагогічну лексику, коли та як виникло вперше; що відомо про першоджерела; як відбувався подальший розвиток; сучасний стан поняття (наукової проблеми); 3) сутність: взаємозв'язок з іншими компонентами системи; аналіз цих зв'язків; закономірності розвитку і функціонування; 4) технологічний аспект використання теоретичного чи прикладного педагогічного знання: переваги та недоліки; значення для передового вітчизняного чи зарубіжного	

педагогічного досвіду; існуючі та нерозв'язані проблеми;

5) власна оцінка: альтернативні погляди, власне бачення способів розв'язання проблеми; власна оцінка, припущення, їхня обґрунтованість.

90-100 А – «відмінно» – здобувач вищої освіти виявляє: високий рівень володіння навчальним матеріалом; самостійність у аналізі і узагальненні опанованого матеріалу; особливі творчі здібності; уміння самостійно здобувати знання, знаходити і опрацьовувати необхідну інформацію; уміння використовувати сформовані загальні та спеціальні компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях; переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності; високий рівень засвоєння практичних умінь і навичок; уміння вільно використовувати набуті знання під час виконання, практичних завдань; уміння висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем, здатний висловити власну думку щодо дискусійних питань, що ґрунтується на глибокому знанні матеріалу з фаху; здатність пов'язувати теоретичний матеріал із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності.

82 – 89 В – «дуже добре» – здобувач вищої освіти виявляє: вільне володіння теоретичним матеріалом; глибоке знання змісту навчальної дисципліни, основних положень наукових джерел та навчальної літератури; уміння вільно використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем; уміння вільно розв'язувати вправи і задачі у стандартних ситуаціях; знання основоположних теорій і фактів, уміння наводити окремі власні приклади на аргументувати певні думки; здатність пов'язувати теоретичний матеріал із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; демонструвати високий рівень засвоєння практичних умінь і навичок; уміння застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, здатність аналізувати, установлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки; здатність самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких незначна.

75 – 81 С – «добре» – здобувач вищої освіти виявляє: знання змісту освітніх компонентів, основних положень наукових першоджерел та рекомендованої літератури; уміння використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, висловлювати своє ставлення до обговорюваних проблем; здатність пов'язувати теоретичний матеріал, із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; рівень засвоєння практичних умінь і навичок, необхідний для розв'язання теоретичних і практичних завдань; відповідь є переважно логічною, послідовною, обґрунтованою, дає змогу переважно висвітлити основні положення екзаменаційного питання; під час усної відповіді або розв'язання практичних завдань допустив окремі неточності.

68 – 74 D – «задовільно» – здобувач вищої освіти: в основному опанував знаннями змісту більшості освітніх компонентів, в основному орієнтується в наукових першоджерелах та рекомендованій літературі; теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю, але прогалини не носять суттєвого характеру; виявляє вміння в окремих випадках використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань, не завжди пов'язує теоретичний матеріал із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував середній рівень засвоєння практичних умінь і навичок, в основному достатній для розв'язання теоретичних і практичних завдань; усна відповідь є невпевненою, непереконливою, фрагментарною, непослідовною, що дає змогу в основному висвітлити екзаменаційне питання; під час відповіді або розв'язання практичних завдань допустив значні неточності.

60 – 67 E – «задовільно» – здобувач вищої освіти виявив: часткові знання окремих фрагментів навчального матеріалу з освітніх компонентів; відсутність достатньої орієнтації в наукових першоджерелах та рекомендованій літературі; уміння лише в поодиноких випадках використовувати набуті знання під час виконання практичних завдань та пов'язувати теоретичний матеріал із практичними завданнями майбутньої професійної діяльності; продемонстрував

	недостатній рівень засвоєння практичних умінь і навичок; більшість завдань не виконано; відповідь є невпевненою, непереконливою, непослідовною, що не дає змоги висвітлити екзаменаційні питання. 35 – 59 F – «незадовільно» – здобувач вищої освіти не засвоїв матеріал навчальної дисципліни, не розуміє теоретичного матеріалу і не має практичних навичок для виконання поставлених завдань у професійній діяльності. Може дати відповідь із кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі положення завдання; не має сформованих практичних умінь і навичок.
Матеріально-технічне забезпечення	Інструменти та обладнання: навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального і загального призначення для кабінетів початкової школи; мультимедійне обладнання, сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні ресурси, програмні продукти; бібліотечні ресурси і технології, зокрема, електронні.